

U IME NARODA

APELACIONI SUD CRNE GORE, kao drugostepeni krivični, u vijeću sastavljenom od predsjednika suda Dragutina Čolakovića, kao predsjednika vijeća, sudija Seke Piletić i Zorana Smolovića, kao članova vijeća, uz učešće namještenika suda Rašović Milice, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Šiljak Zorana, iz Podgorice, zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl. 416 st.5 u vezi stava 1 i 3 Krivičnog zakonika (Kz-a) (Sl.list RCG br.70/2003), odlučujući po žalbi branioca optuženog adv.Dragana Markovića iz Podgorice, izjavljenoj protiv presude Višeg suda u Podgorici Ks.br.37/09 od 14.05.2010. godine, u sjednici vijeća održanoj u smislu čl. 383 Zkp-a, u prisustvu optuženog i njegovog branioca, a u odsustvu uredno obaviještenog Vrhovnog državnog tužilaštva CG, dana 05.11.2010. godine, donio je

PRESUDU

Odbija se kao neosnovana žalbe branioca optuženog Šiljak Zorana, a povodom te žalbe po službenoj dužnosti p r i e i n a č a v a se presuda Višeg suda u Podgorici Ks.br.37/09 od 14.05.2010. godine, u dijelu o pravnoj ocjeni djela i odluke o kazni, na način što sud utvrđuje da u radnjama optuženog Šiljak Zorana, opisanim u izreci prvostepene presude, stoje obilježja krivičnog djela zloupotreba položaja u privrednom poslovanju iz čl.272 st.1 Krivičnog zakonika (Sl.list CG br.25/10), za koje djelo mu sud, primjenom čl. 15, 36, 52, 53 i 54 Krivičnog zakonika izriče u s l o v n u o s u d u, kojom mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 3(tri) mjeseca i istovremeno određuje da se ona neće izvršiti, ako optuženi za vrijeme od 2(dvije) godine dana ne učini novo krivično djelo.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Višeg suda u Podgorici Ks.br.37/09 od 14.05.2010 godine, optuženi Šiljak Zoran iz Podgorice, oglašen je krivim da je počinio krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz čl. 416 st.5 u vezi stava 1 i 3 Kz-a, za koje djelo je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3(tri) mjeseca, koju je dužan izdržati po prijemu pravosnažne presude.

Optuženi je i obavezan da plati sudu na ime troškova krivičnog postupka iznos od 1.274,95 € i na ime paušala iznos od 150,00 €, sve ovo u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene presude blagovremeno je izjavio žalbu branilac optuženog, zbog povrede krivičnog zakonika i bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da ovaj sud uvaži žalbu, ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno sudjenje ili pak istu usvoji i nakon održanog glavnog pretresa preinači pobijanu presudu na način što će optuženog osloboditi optužbe. U žalbi je stavljen predlog da se branilac optuženog obavijesti o terminu održavanja sjednice vijeća ovog suda.

Odgovora na žalbu nije bilo.

Po razmatranju spisa predmeta VDT je u smislu čl. 382 Zkp-a stavio predlog, da se žalba branioca optuženog odbije kao neosnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama izjavljene žalbe, pazeći po službenoj dužnosti i na povrede zakonika u smislu čl. 388 Zkp-a, ovaj sud je našao :

- žalba je neosnovana, a povodom te žalbe pobijana presuda je preinačena u pogledu pravne ocjene djela i odluke o krivičnoj sankciji.

Naime, nasuprot navodima žalbe branioca optuženog Šiljak Zorana, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud u zakonito provedenom postupku potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje. Zaključak prvostepenog suda da je optuženi kriv i krivično pravno odgovoran za radnje opisane iz izreke pobijane presude proizilazi iz izvedenih dokaza.

Iz saglasnih nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Popović Milenka i Gajović Radisava utvrđeno je da je SZ"Emona" na ime prenijetih novčanih sredstava od strane Stambene zadruge "Solidarno" po osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji ovoj zadrugi ispostavila račune za izvršene radove građevinske situacije po izdatim kreditima zadrugara, koji su bili neosnovano uvećani za ukupni iznos od 17.843,90 € i koje uvećanje se odnosilo na zaračunate usluge kontrole i nadzora, iako ove usluge nijesu bile predviđene navedenim ugovorom o poslovnoj saradnji, niti je u vezi ovih usluga SZ"Emona" pružila dokaze da se te usluge zaista vršene, nema građevinske knjige i nema zapisnika o izvršenom nadzoru da je ta usluga upisivana a što je u skladu sa važećim zakonskim propisima, pogotovo Zakonom o računovodstvu i reviziji.

Neosnovano se u žalbi branioca optuženog osporava pravilnost činjeničnog utvrđenja u pobijanoj presudi. Posebno su lišeni svakog osnova navodi žalbe daje pogrešno utvrđeno uvećanje po ispostavljenim računima, ovo iz razloga što su navedeni vještaci saglasni bili da je SZ"Emona" po ispostavljenim situacijama imala osnov da zaduži Stambenu zadrugu "Solidarno" u ukupnom iznosu od 155.2047,67 €, koji iznos proizilazi po osnovu profaktura isporučenog materijala korisnicima kredita tj. zadrugarima, a ne kao što je to ona učinila tj. po ispostavljenim računima Stambenoj zadrugi "Solidarno" da je zaduži za ukupni iznos od 170.757,37 €, što znači da je taj iznos neosnovano uvećan za 17.843,90€. Pritom stoji činjenica da je u konkretnom slučaju odnos između SZ"Emona" i Stambene zadruge "Solidarno" građansko pravni odnos, koji se u slučaju spora može rješavati u građanskoj parnici, međutim, to ne isključuje krivično pravnu odgovornost optuženog u koliko on nije obavljao svoju dužnost u skladu sa svojim dužnostima i ovlaštenjima, pa se navodi žalbe i u vezi sa time pokazuju kao neosnovani. Po nalaženju ovog suda, činjenično stanje u pogledu odlučnih činjenica ne bi se

izmijenilo ni izvodjenjem dokaza predloženog u žalbi-uvidom u virmane, jer, kako to pravilno zaključuje prvostepeni sud, nije sporno da je optuženi potpisao svaki od ispostavljenih računa.

Takodje, ovaj sud nalazi da pobijana presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje se ukazuju u žalbi, izreka te presude je jasna i u saglasnosti sa izvedenim dokazima.

Medjutim, po nalaženju ovog suda, u radnjama optuženog Šiljak Zorana opisanim u izreci pobijane presude sadržana su obilježja krivičnog djela zloupotreba položaja u privrednom poslovanju iz čl. 272 st.1 Krivičnog zakonika (Sl.list CG br.25/10).

Naime, optuženi Šiljak Zoran je oglašen krivim da je počinio krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz čl. 416 st.5 u vezi stava 1 i 3 Kz-a (Sl.list RCG br.70/2003), koje krivično djelo je izmijenjeno donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika (Sl.list RCG br.47/06), pri čemu ova zakonska odredba u potpunosti korespondira sa odredbom istog krivičnog djela iz čl.416 st.4 u vezi stava 1 i 2 izmijenjenog i dopunjenog Kz-a. Za navedeno krivično djelo za koje je optuženi oglašen krivim, kao i za odgovarajuću odredbu tog krivičnog djela prema navedenoj izmjeni i dopuni Krivičnog zakonika, u tom zakoniku za počinioca je predviđena kazna zatvora u istom vremenskom trajanju od jedne do osam godina.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika (Sl.list CG br.25/10), ponovo su izmijenjene odredbe čl. 416 Kz-a, s tim što je izostavljena odredba koja je propisivala i krivičnu odgovornost odgovornog lica u privrednom društvu, ustanovi ili u drugom subjektu tj. izostavljena odredba čl. 416 st.4 Kz-a (Sl.list RCG br.47/06), koja je odgovarala odredbi čl. 416 st.5 ranijeg Kz-a (Sl.list RCG br.70/2003), a koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Istim izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika izmijenjene su i odredbe krivičnog djela iz čl. 272 Kz-a, to djelo je izmijenjeno kako u nazivu, tako i u pogledu obilježja tog krivičnog djela, pa je umjesto ranijeg naziva "nesavjestan rad u privrednom poslovanju" naziv krivičnog djela "zloupotreba položaja u privrednom poslovanju", dok je dopunom stava 1 ovog člana, pored ranije predviđene krivične odgovornosti odgovornog lica u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja, predviđena krivična odgovornost odgovornih lica i u drugim pravnim licima, a kao radnja izvršenja ovog krivičnog djela, predviđeno je između ostalog i ako učinilac zloupotrebom povjerenja, ne preduzimanjem djelatnosti koje su se od njega očekivale tj. nevršenjem svoje dužnosti, pribavi drugom protivpravnu imovinsku korist ili prouzrokuje štetu. Za ovo krivično djelo u zakonu je za počinioca predviđena kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca do pet godina.

U konkretnom slučaju, optuženi Šiljak Zoran, kao direktor Stambene zadruge radnika prosvjete "Solidarno" imao je svojstvo odgovornog lica. To proizilazi iz Zadrughih pravila navedene Zadruge, koja je kao pravno lice registrovana kod Privrednog suda u Podgorici, osnovana sa djelatnošću između ostalog i trgovinom na veliko drvetom i građevinskim materijalom, dok je članom 19 tih pravila uređeno da Zadruga prikupljena finansijska sredstva raspoređuje zadrugarima. Odlukom Upravnog odbora Zadruge, u skladu sa kriterijumima, mjerilima i finansijskim planom koje utvrđuje Upravni odbor a potvrđuje Skupština Zadruge. Jedan od organa te zadruge je i direktor Zadruge, na koju dužnost je izabran optuženi Šiljak Zoran. Prema članu 43 navedenih pravila Zadruge, propisane su dužnosti i ovlaštenja direktora, pored ostalog i da organizuje i vodi poslovanje Zadruge, zaključuje ugovore, sporazume i druge akte, da se stara o zakonitosti i odgovara za zakonitost rada Zadruge, kao i da se stara i odgovoran je za obavljanje stručnih i administrativnih poslova Zadruge. Ovo svojstvo optuženog kao odgovornog lica u potpunosti je u skladu sa pojmom odgovornog lica iz čl. 142 st.4 Krivičnog zakonika, jer je optuženom, obzirom na njegove dužnosti i ovlaštenja bilo povjereno obavljanje određenih poslova u upravljanju imovinom Zadruge, konkretno povjereno

mu da vrši kontrolu ispostavljenih računa, kao i da potpisuje i vrši kontrolu prenosa novčanih sredstava Zadruga.

Zloupotrebjavajući povjerenje koje je imao kao odgovorno lice u raspolaganju imovinom zadruga-novčanih sredstava namijenjenih i raspoređenih Odlukama Upravnog odbora Zadruga radi rješavanja stambenih pitanja zadrugara, nevršenjem svoje dužnosti kontrole ispostavljenih računa od strane SZ "Emona" Stambenoj zadruzi "Solidarno", što je bio dužan učiniti, koji računi su neosnovano bili uvećani u ukupnom iznosu od 17.843,90 €, u kojem iznosu je pribavljena imovinska korist za SZ"Emonu" a prouzrokovana šteta stambenoj zadruzi "Solidarno", u takvim radnjama optuženog sadržana su obilježja krivičnog djela zloupotreba položaja u privrednom poslovanju iz čl. 272 st.1 Kz-a.

Stoga je ovaj sud, ostajući i zasnivajući u potpunosti svoju odluku na činjeničom stanju utvrdjenom u prvostepenoj presudi, rukovodeći se ovlaštenjima iz čl. 369 st.2 i čl. 409 st.1 Zkp-a da sud nije vezan za pravnu ocjenu djela i da je dužan, ako nadje da pravna ocjena u prvostepenoj presudi nije pravilna, da ispita da li su u radnjama optuženog opisanim u izreci pobijane presude sadržana obilježja nekog drugog krivičnog djela, preinačio pobijanu presudu u tom dijelu, nalazeći da su u radnjama optuženog Šiljak Zorana, opisanim u izreci pobijane presude, sadržana obilježja krivičnog djela zloupotreba položaja u privrednom poslovanju iz čl. 272 st.1 Kz-a (Sl.list CG br.25/10).

Odlučujući o krivičnoj sankciji, ovaj sud je optuženom Šiljak Zoranu za navedeno djelo, primjenom čl. 52, 53 i 54 Kz-a izrekao uslovnu osudu, kojom mu je utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca i istovremeno odredio da se kazna neće izvršiti ako optuženi u roku od 2(dvije) godine dana ne učini neko novo krivično djelo.Za izricanje ove krivične sankcije sud se rukovodio olakšavajućim okolnostima, posebno okolnostima koje se odnose na lične prilike optuženog, njegov raniji život i okolnosti pod kojima je djelo počinjeno tj. da se radi o porodičnom čovjeku, ocu troje djece, da do sada nije osudjivan odnosno dolazio u sukob sa zakonom, što je odraz njegovog pozitivnog ponašanja i vladanja u društvu, uzimajući u obzir i protek vremena od počinjenog krivičnog djela i da stepen krivične odgovornosti optuženog nije visok, koje okolnosti predstavljaju i okolnosti za izricanje uslovne osude iz čl. 54 st.4 Kz-a. Sud je mišljenja da u konkretnom slučaju nije nužno radi krivično pravne zaštite prema optuženom primijeniti kaznu i da se može očekivati da će se samim upozorenjem uz prijetnju kaznom - uslovnom osudom dovoljno uticati na optuženog da više ne vrši krivična djela, čime će se postići svrha izricanja uslovne osude iz čl. 52 st.2 Kz-a u okviru opšte svrhe izricanja krivičnih sankcija iz čl.4 st.2 Kz-a.

Sa iznijetih razloga, na osnovu čl. 399 Zkp-a, odlučeno je kao u izreci presude.

APELACIONI SUD CRNE GORE
Podgorica, dana 05.11.2010.godine

Zapisničar,
Rašović Milica, s.r.

PREDSJEDNIK SUDA-VIJEĆA
Dragutin Čolaković, s.r.